

1. Op zolder

‘Wacht maar! Ik krijg je nog wel, Adrianus van der Meer!’

‘Haha, mooi niet!’ Een luide schaterlach rolt over het schoolplein. Vlugge voetstappen verdwijnen om de hoek van het statige gebouw in ‘s-Gravenzande.

Een paar duiven vliegen verschrikt op van hun tak. Hun vleugels klapwieken in de stralende novemberzon.

Met zijn hand veegt de veertienjarige Piet de glibberige sporen van de kikker uit zijn nek. Het beest is allang weggesprongen en zit op een veilige afstand toe te kijken.

‘Je moet hem vangen en in Aries tas stoppen’, zegt Teun die naast Piet komt staan. ‘Als hij dan straks zijn boeken eruit haalt, schrikt hij zich wild.’

Piets mondhoeken krullen omhoog. Hij ziet het al helemaal voor zich. Hopelijk kan meester De Waard er ook om lachen. Maar met de wiskundedocent valt niet te spotten. Piet heeft alle hoeken van het leslokaal al van dichtbij gezien omdat hij voor de zoveelste keer gestraft werd, terwijl Arie het kattenkwaad uithaalde. Als meester De Waard ook maar één keer goed naar het gezicht van Arie had gekeken, was het meteen duidelijk geweest wie de schuldige was. Maar nee, Piet kreeg de straf. Waarom moeten ze altijd hém hebben?

‘Nee, ik verzin wel wat anders. Anders heb ik straks weer straf omdat er een kikker door het lokaal springt.’ Piet staat langzaam op en klopt het zand van zijn kleren. Dan draait hij zich naar de hoek van de school. Twee ogen verdwijnen vliegensvlug achter de muur.

‘Kom maar tevoorschijn, Arie. Ik zal je sparen. Maar de volgende keer ben jij de sjaak!’

‘Há, je weet toch niets te bedenken. Zeg nou zelf, die kikker was goed. Je had niets door.’ Arie komt achter de muur vandaan.

Piet voelt nog eens aan zijn nek. Het is prima om zo’n beestje in je hand te houden, maar als hij bijna je kraag in glipt, is het een ander verhaal. Telkens is Arie hem te slim af. Hij moet toch eens hard nadenken over een stevige grap voor zijn vriend.

‘Misschien moet jij een stekelbaarsje vangen en in zijn nek stoppen, Piet! Dan zul je Arie eens horen gillen.’ Gerrit raapt een kiezelsteentje van de grond en wrijft het schoon tussen zijn vingers. ‘Zeg jongens, wie heeft er zin om vanmiddag te gaan kijken bij de duinen? Er is weer een nieuwe voorraad met wapens aangekomen bij het fort. De moffen zijn bang voor de Engelsen.’ Hij dempt zijn stem en werpt snel een blik over zijn schouder om te zien wie er in de buurt staat.

Aan de andere kant van het plein staan de jongens van Zwinkels. Samen buigen ze zich over de schooltas van Henk. Zijn tweelingbroer Kees haalt er een brief uit en leest die aandachtig.

‘Ze horen niks, joh. Die zijn met hun eigen moffenzaakjes bezig’, zegt Piet nuchter. ‘Vertel op, wat heb je gezien?’

‘Ik zag vanmorgen de tanks in de richting van het strand rollen. Vader zei dat ze vol zaten met karabijnen en kogels. Hoe hij het weet, moet je mij niet vragen. Elk moment kunnen de geallieerden arriveren. Weet je nog hoe snel het in september ging?’

Ja, dat was een vreemde Dolle Dinsdag. Iedereen was in rep en roer omdat de bevrijders aan de grens van Nederland sche-

nen te staan. In werkelijkheid waren ze nog veel verder weg. En toch ... Piets hart begint sneller te kloppen bij het idee. Zou het nu wél waar zijn? Zouden de geallieerden inderdaad hier in het Westland bij Hoek van Holland aan land komen en hen bevrijden? Dan wordt het hier vast net zo spannend als in Normandië.

‘Laten we vanmiddag gaan kijken’, roept Arie opgewonden. Zijn ogen stralen. ‘Ik wil alles meemaken.’

‘Ik heb geen zin om dat hele eind op die ellendige fiets te rijden’, zucht Teun. ‘Zonder luchtbanden hijg je de longen uit je lijf.’

‘Ach, kom op, joh’, reageert Arie. ‘Dat kleine stukje kun je best fietsen. En anders ga je toch lopen? Trouwens, we kunnen helemaal niet dichtbij komen. Dat weet jij ook. De Duitsers houden de boel als haviken in de gaten en ik heb geen zin in een kogel door mijn kop.’

Er gaat een schok door Piet heen als hij Teun hoort klagen over de fietsen zonder luchtbanden. Zijn blik glijdt naar het zolderraam van de school. Zal hij het zeggen? Tot nu toe was het zijn geheim.

‘Ik weet waar je wél een fiets met banden kunt vinden’, flapst hij eruit.

Direct zijn alle ogen op hem gericht.

‘Waarom rijd je er dan niet mee? Je trapt je een ongeluk op dat vehikel van je.’

‘Nee, die fiets met luchtbanden is niet van mij’, zegt Piet geheimzinnig. Hij laat bewust een stilte vallen en geniet van de nieuwsgierige gezichten om hem heen.

‘Nou, vertel op. Je zit maar wat te grappen zeker. Of heeft je vader er soms eentje verstopt in de kas?’

‘Stil!’ sist Teun. Met een snelle blik seint hij opzij. De jongens van Zwinkels lopen voorbij. Ademloos wachten de jongens tot het tweetal buiten gehoorafstand is.

‘Straks denken ze nog dat je iets verborgen houdt en voor je het weet staat morgen de Gestapo bij je op de stoep’, fluistert Teun zodra hun klasgenoten verder zijn gelopen.

Piet kijkt de jongens na en draait zich dan weer om naar de jongens.

‘Die fiets staat dichterbij dan jullie denken.’ Hij wijst naar het zolderraam van de school.

‘Daar? Boven?’ vraagt Arie verbaasd. ‘Hoe weet je dat?’

‘Ik moest laatst een nieuw schrift voor meester Mulder halen’, legt Piet uit, ‘en toen ben ik daar geweest.’

‘Zullen we gaan kijken?’ Arie stapt al naar voren, maar bevriest op zijn plaats als de schoolbel over het plein galmt. Langzaam sjokt hij naar de deur. ‘Een ander keertje dan maar.’

De wiskundeles is nog saaier dan normaal. Het lijkt alsof alles in de tweede klas van de mulo nóg hopelozier is dan in de eerste. Piet tuurt naar de wortels op het bord. Waarom schrijft meester De Waard zo priegelig? Hij snapt er toch al niks van, maar dit maakt het er niet beter op.

‘Wat staat daar op het eind?’ Piet stoot Arie aan.

‘Huh, wat? Een zes. Je weet toch wat de wortel van 36 is?’

‘O, ja ... natuurlijk.’

‘Piet Hofland. Ik waarschuw je voor de laatste keer. Niet praten.’ Over zijn bril kijkt de meester hem streng aan. Piet laat een zucht ontsnappen. Kan hij het helpen dat het handschrift van de meester meer op spijkerschrift lijkt dan op cijfers?

Eindelijk klinkt de bel. De jongens en meiden haasten zich

naar het plein om de herfstzon op hun gezicht te verwelkomen.

Piet slentert als laatste de hal in en blijft staan. Hij dempt zijn stem. 'Zeg Arie, zullen we boven kijken?'

'Maar de meester ...?'

'Als we nou onze schoenen uitdoen, dan hoort hij het vast niet. Het is gelukkig boven het handenarbeidlokaal en daar is niemand.' Piet wijst naar de smalle trap in de hoek van de hoge gang. Daarlangs kun je naar de zolder waar schriften, boeken en allerlei andere schoolspullen worden opgeslagen.

'Oké. Kom, we gaan.' Arie kijkt om zich heen en schopt dan in een snelle beweging zijn schoenen uit. Piet bukt zich om de veters los te trekken. De zijne zitten altijd zo strak! Op zijn kousen loopt hij achter Arie aan. Die staat al op de eerste trede. 'Snel! Meester De Waard gaat zo in de keuken een kopje surrogaat zetten. Schiet op', fluistert Piet. Hij duwt zijn vriend in de rug. Als een haas schiet Arie naar boven. Piet volgt hem op de voet.

Precies op het moment dat hij zijn benen over de rand van de zolder slaat, hoort hij de deftige klakschoenen van de meester in de gang. Onmiddellijk laat Piet zich plat op de zoldervloer vallen. Zijn benen houdt hij omhoog als een vis die op het droge spartelt.

Naast hem klinkt een gesmoord geluid: Arie heeft de mouw van zijn blouse voor zijn mond geduwd en bijt erin alsof zijn leven ervan afhangt. De pretlichtjes fonkelen in zijn ogen. 'Je lijkt wel een aangespoelde orka', hikt hij zodra de voetstappen onder hen zijn weggegaan.

'Stil nou. Laten we gaan kijken.' Piet schuift op zijn buik vooruit over de vloer. Een splinter dringt zich in zijn hand. Au!

Maar hij negeert de pijn. Ze moeten die fiets vinden, voor de bel weer gaat.

Op de zolder is het halfdonker. Er hangt een vieze geur van schimmel en een dode muis. Langs de muur staan stapels boeken. In de rechterhoek liggen de schriften en hier en daar staan kapotte schoolbanken en stoelen.

‘Links achterin, achter die dozen’, fluistert Piet.

Arie sluipt erheen. ‘Grapjas. Ik zie helemaal niks.’

‘Wát? Dat kan niet. Vorige week stond hij er nog.’ Nu kruipt Piet ook dichterbij en gluurt langs de dozen naar de smalle, lege ruimte. Niets wijst erop dat hier een fiets stond. Of zit daar nou een klein spoortje vuil langs de wand?

‘Je hebt het zeker gedroomd, Piet Hofland. Mooi zeg, ik ga nog eens met jou mee op avontuur’, bromt Arie.

‘Nou ja, we hebben in ieder geval ons verzetje weer gehad voor vandaag.’ Piet haalt zijn schouders op en kijkt nog eens naar de lege hoek. Waar zou die fiets gebleven zijn? Wie durft er in deze tijd nog met luchtbanden te rijden? Dan hoor je óf bij de verkeerde kant óf ... je rijdt ermee in het diepste geheim.